

18 april 2021

J.S.Bach BWV 230 Lobet den Herren

G.B. Samartini Blokfluitconcert in F-dur

J.S.Bach BWV 150 Nach dir, Herr, verlanget mich

Janneke Stoute, sopraan

Janneke Vis, alt

Maarten van den Hoven, tenor

Frank Hermans, bas

Christiaan Blom, blokfluit

orkest SBCT

o.l.v.

Rienk Bakker

Stichting Bachcantates Tilburg
Bachcantates in de Heikese Kerk

Johann Sebastian Bach

Waarde Bachliefhebber,

Van harte welkom op ons eerste online-concert. Vanwege de huidige Corona maatregelen kunnen wij helaas nog geen uitvoering geven met publiek. Om toch door te kunnen met concerten in deze cultuurarme tijd, en omdat mooie muziek van Bach ook troost geeft, hebben we moeite gedaan om te kunnen musiceren voor u.

Dat is gelukt! Via goede contacten met de parochie Sint Petrus'-Banden Kerk in Hilvarenbeek kunnen we -met gebruikmaking van hun apparatuur- toch een mooi live streamconcertje geven op zondag 18 april a.s. om 16 uur. We spelen ook tijdens dit concert met een enkele bezetting aan muzikanten en helaas ook (nog) zonder koor. De solozangers zullen ook de koorpartijen voor hun rekening nemen.

Afhankelijk van de ontwikkelingen rond het virus zullen we voorlopig per concert bezien wat de mogelijkheden zijn qua programmering en bezetting van koor en orkest. Ons volgende concert staat gepland op **zondag 30 mei 2021**. We hopen dan weer u in de vertrouwde kerk in Tilburg te kunnen ontvangen, als de maatregelen het toelaten.

Bachcantates Tilburg bestond in 2020 reeds 20 jaar! De Markuspassie die in maart 2020 stond gepland als onze jubileumuitvoering hebben we nogmaals een jaar moeten doorschuiven en staat nu in **maart 2022** op de agenda. We gaan er van uit dat de coronabeperkingen dan zijn opgeheven en dat we weer met koor kunnen aantreden.

Wij wensen u een inspirerend concert toe! |
Cally Bruschinski,
Voorzitter Bachcantates Tilburg

J. S. Bach BWV 230
Motet *Lobet den Herrn, alle Heiden*

Lobet den Herrn, alle Heiden,
und preiset ihn, alle Völker!

Denn seine Gnade und Wahrheit
waltet über uns in Ewigkeit.

Alleluja.

Een motet is een meerstemmig vocaal werk met geestelijke inhoud. Het had zijn bloeiperiode in het midden van de zeventiende eeuw. Daarna heeft Bach het verder gesublimeerd.

Oorspronkelijk vormde een bestaand gregoriaanse gezang de basis van een motet. Dat basis-thema werd als *cantus firmus* (eenstemmige koraal-melodie) door de sopranen gezongen en daaronder gaven de andere koorstemmen een meerstemmige invulling.

Bach heeft ten minste zes motetten gecomponeerd, in lengte variërend van 8 tot 20 minuten. Ze waren doorgaans bedoeld voor uitvoering bij begrafenisdiensten en werden meestal in opdracht geschreven. Op papier zien ze er uit als *a capella* (onbegeleide) koorwerken, omdat in rouwdiensten geen instrumenten waren toegestaan. In de praktijk werden de zangers ondersteund door een groep *continuo* spelers, of zelfs nog meer instrumenten, die iedere koorpartij verdubbelen.

Loof de Heer, alle heidenen
en prijs hem, alle volken!

Want zijn genade en waarheid
heersen over ons in eeuwigheid.

Halleluja.

Het motet *Lobet den Herrn, alle Heiden* op de woorden van psalm 117 is, vergeleken met andere Bach-motetten, soberder en minder lang. Het is vier-stemmig, niet dubbelkorig en heeft een overzichtelijke opbouw. Toch vergt het concentratie van zowel de zangers als de luisteraars. Het ligt meer voor de hand dat de aanleiding voor deze compositie geen uitvaartdienst was, maar een feestelijke gebeurtenis.

De eerste woorden '*Lobet den Herrn*' klinken als een menselijke fanfare met eenvoudige opstijgende notenreeksen. Op de woorden *und preiset ihn* doen feestelijke coloraturen hun intrede. Voor het slotdeel, *Alleluja*, schakelt Bach over van een vierdelige naar een dansende drie-achtste maat.

(Max van Egmond)

Giuseppe Francesco Sammartini

Concerto in F-groot, voor blokfluit en orkest

Allegro – Siciliano – Allegro assai

G.F. Sammartini (1695 1750)

was , net als zijn broer Giovanni Battista, componist. Daarnaast was hij een zeer begaafd hoboïst, die ook, zoals in zijn tijd vaker voorkwam, uitstekend dwarsfluit en blokfluit speelde.

Hij wordt beschouwd als een van de meest belangrijke componisten van instrumentale muziek van zijn tijd. In dit concerto houdt hij vast aan een conventionele opbouw / structuur, maar hij maakt ten volle gebruik van de mogelijkheden die de instrumenten hem bieden. Met name de bijzondere dialoog tussen het solo-instrument en het orkest toont zijn grote creativiteit, en zijn bedrevenheid in het gebruik van het contrapunt en mooie harmonieën.

Christiaan Blom

Christiaan deed begin 2020 mee aan het Jong Talent Concours Maassluis. Hij kwam uit in Categorie A, voor 8 t/m 18 jarigen met meer dan gemiddelde aanleg voor hun instrument.

Na een indrukwekkend optreden bleek hij niet alleen de winnaar te zijn van zijn eigen leeftijdsgroep, maar zelfs ook van de hele categorie, waaronder veel deelnemers ouder dan Christiaan. Zijn overwinning kwam niet helemaal als verrassing, want in 2019 won hij al het Koninklijk Concertgebouw Concours.

Per dag oefent hij zelf zo'n 1½ uur en iedere zaterdag volgt hij les in de Talentklas van het Koninklijk Conservatorium Den Haag.

J.S.Bach BWV 150

Nach dir, Herr, verlanget mich

Deze cantate neemt een aparte plaats in onder Bachs werken. Sommige kenners betwijfelen zelfs of het werk van Bach is. ‘Als dat waar is,’ zegt Alfred Dürr, ‘dan moet het tenminste door een leerling zijn gemaakt onder toezicht van de meester’.

Maar Sir John Eliot Gardiner kijkt er anders tegenaan. Volgens hem is de basis voor deze cantate door Bach gelegd toen hij nog maar twintig was. In die tijd verzorgde Bach een eerste uitvoering, waarbij al meteen ruzie ontstond met de solofagottist. Bach noemde hem publiekelijk een ‘prutser’, wat zelfs leidde tot een schermutseling op straat. De kerkenraad werd erbij geroepen en er volgden reprimandes voor zowel de jonge Bach als zijn 23-jarige fagottist.

Een feit is dat de vorm van BWV 150 afwijkt van het gebruikelijke type Bach-cantate. Het koor heeft veel meer te doen en de solisten veel minder. Het orkest is slechts een kleine strijkersgroep met als enige blazer de eerder genoemde solo-fagottist. In plaats van een slotkoraal is er een uitvoerig slotkoor, waarin de solisten een klein aandeel vervullen. In elk van de koordelen heeft Bach herhaaldelijk tempowisselingen doorgevoerd.

Psalm 25 vormt de tekstuele basis van het werk, dat een Godsvertrouwen bezingt, niet ontmoedigd door welke wereldse ellende dan ook.

(Max van Egmond)

1. sinfonia

2. koor

Nach dir, Herr, verlanget mich.
Mein Gott, ich hoffe auf dich.
Laß mich nicht zuschanden werden,
daß sich meine Feinde nicht freuen
über mich.

Tot U, o Heer, hef ik mijn ziel op.
Mijn God, op U vertrouw ik,
laat mij niet beschaamd worden;
laat mijn vijanden niet
van vreugde opspringen over mij.

3. aria (sopraan)

Doch bin und bleibe ich vergnügt,
Obgleich hier zeitlich toben
Kreutz, Sturm und andre Proben,
Tod, Höll und was sich fügt.
Ob Unfall schlägt den treuen Knecht,
Recht ist und bleibet ewig Recht.

Toch blijf ik steeds vol goede moed,
ofschoon mij hier belagen
kruis, storm en andere plagen,
dood, hel en wat er wordt beschikt.
Of 't ongeluk treft de trouwe knecht,
wat recht is blijft toch eeuwig recht.

4. koor

Leite mich in deiner Wahrheit
und lehre mich;
denn du bist der Gott, der mir hilft,
täglich harre ich dein.

5. aria (alt, tenor, bas)

Cedern müssen von den Winden
Oft viel Ungemach empfinden,
Niemals werden sie verkehrt.
Rat und Tat auf Gott gestellt,
Achtet nicht, was widerbellet,
Denn sein Wort ganz anders lehrt.

6. koor

Meine Augen sehen stets zu dem
Herrn; denn er wird meinen Fuß aus
dem Netze ziehen.

7. koor

Meine Tage in dem Leide
Endet Gott dennoch zur Freude;
Christen auf den Dornenwegen
Krönet Himmels Kraft und Segen.
Bleibet Gott mein treuer Schutz,
Achte ich nicht Menschentrutz,
Christus, der uns steht zur Seiten,
Hilft mir täglich sieghaft streiten.

(libretto: onbekend)

Leid mij in Uw waarheid
en leer mij,
want U bent de God van mijn heil;
U verwacht ik de ganse dag.

Ceders moeten door de winden
dikwijls hinder ondervinden,
vaak worden ze door storm geveld.
Richt je raad en daad op God,
sla geen acht op wat misleidt,
daar Zijn woord het heil vertelt.

Mijn ogen zijn gedurig op de Heer,
want hij zal mijn voeten uit het net
uitvoeren.

Al mijn dagen in het lijden
zal God keren tot verblijden.
Christenen op de doornenwegen
leidt des hemels kracht en zegen.
Zolang God blijft mijn vaste rots,
deert mij niet der mensen trots.
Christus, die ons staat ter zijde,
helpt mij overwinnend strijden.

*(vertaling: Kees Boogaard
en Rob over de Linden)*

solisten

Janneke Stoute, sopraan

Al in haar vroege jeugd speelde Janneke viool en zong in een koor. Na een studie viool volgt zij nu het vak zang, beide op conservatorium niveau. Zij is inmiddels al enige tijd als solist actief.

Janneke Vis, alt

Komt uit een muzikale familie. Na een studie psychologie studeerde zij zang aan het Conservatorium in Den Haag. Ze treedt vaak op als soliste, maar zingt graag in ensembles, o.a. in het Groot Omroepkoor. Sinds 2019 maakt zij deel uit van het ensemble Wishful Singing,

Maarten van den Hoven, tenor

Studeerde hoofdvak piano klassiek en zang aan het Conservatorium te Tilburg. Als solist vertolkt hij zeer uiteenlopend werk, van Britten tot Bach, dat laatste o.a. bij eerdere uitvoeringen van SBCT.

Frank Hermans, bas

Zong al op jongere leeftijd in Hortus Musicus Religiosus en ook in het World Youth Choir. Later studeerde hij 'zang' en 'kerkelijk koorleider' aan de Fontys Hogescholen in Tilburg. Is lid van het Nederlands kamerkoor en Bachkoor Holland, en is actief als docent zang en koordirectie.

orkest SBCT

concertmeester

Evelyn Tjon en Fa

2e viool

Judith Noordzij

altviool

Miriam Verbist

cello

Marieke Langkamp

fagot

Jac van Trier

contrabas

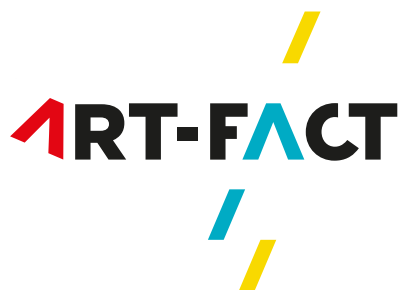
Toon Kessels

continuo

Eelco Kooiker

Rienk Bakker, dirigent

studeerde aan de conservatoria van Zwolle, Straatsburg en Antwerpen. Behaalde in 2011 het masterdiploma orgel en kerkmuziek. Volgde drie maal de Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten en voltooide in 2016 'met grote onderscheiding' de masteropleiding koordirectie. Tijdens zijn studie zong hij regelmatig in (semi-) professionele ensembles.

Stichting Jacques de Leeuw

Rabobank

Steun goede doelen met 2^e hands boeken van

Boekenschop

Bredaseweg 256
5038 NM Tilburg

www.boekenschop.nl
Tel: 06-83219358

Jazeker. De Hypotheker.

Kaasshop Heyhoef

Heyhoefpromenade 85

5043 RB Tilburg

Tel: 013-5712943

info@kaasshopheyhoef.nl

www.kaasshopheyhoef.nl

De kaas- en notenspecialist van Tilburg en omstreken

Volgende uitvoering: 30 mei 2021

zie: www.bachcantates.nl